

Kulttuuria kaikille -palvelun toimintakertomus 2013

www.kulttuuriakaikille.fi
www.kulturforalla.fi
www.cultureforall.fi

Kulttuuria kaikille -palvelu
Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry
Tallberginkatu 1/48, 00180 Helsinki

Sisällys

Yhteenveto.....	3
1. Hallinto.....	4
Yhdistyksen hallitus	5
Talous.....	5
Henkilöstö.....	6
2. Järjestetyt tilaisuudet	7
Seminaarit	7
Keskustelutilaisuudet ja muut tapahtumat	8
Kulttuuria kaikille -palvelun kymmenvuotisjuhla.....	9
3. Hankkeet.....	9
4. Asiantuntijatoiminta.....	10
Työryhmät ja yhteistyöverkostot	12
Saavutettavuuskartoitukset.....	12
Kouluttaminen, esitelmät ja puheenvuorot.....	13
Valtion taidemuseon kehittäminen	15
5. Julkaisut ja artikkelit	15
Omat julkaisut.....	15
Artikkelit muiden julkaisuissa	16
6. Viestintä	17
Kulttuuria kaikille -verkkosivusto.....	17
Sähköpostilista ja asiantuntijaverkosto	18
Sosiaalinen media	18
7. Kansainvälinen toiminta	18
Kansainväliset yhteistyöhankkeet.....	19
8. Näkyvyys mediassa	20
Haastattelut	20
9. Kouluttautuminen.....	21

Kannen kuva: Teatteri Totti esitti katkelman esityksestä ”Minä, Puff” Kulttuuria kaikille -palvelun kymmenvuotisjuhlassa. Kuva: Ismo Helén.

Yhteenveto

Vuonna 2013 Kulttuurikaikille -palvelun toiminnassa tapahtui suuria muutoksia, sillä hallintouudistuksen edettyä uusi yhdistys otti vastuun palvelun ylläpidosta ja palvelun toimisto muutti uusiin tiloihin. Kulttuurikaikille -palvelu vietti myös 10-vuotisjuhliansa.

Hallintouudistusta jatkettiin yhteistyössä uuden yhdistyksen *Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry:n* hallituksen kanssa. Hallituksen puheenjohtaja oli vuonna 2013 presidentti Tarja Halonen. Varapuheenjohtajana toimi Kimmo Levä (Suomen museoliitto ry). Hallituksen muut jäsenet ovat yhdistyksen perustajajäsenien edustajat Finland Festivals ry:stä, Lukukeskus ry:stä, Suomen kirjastoseura ry:stä, Teatterikeskus ry:stä, Suomen Teatterit ry:stä ja Suomen Sinfoniaorkesterit ry:stä.

Kulttuurikaikille -palvelu muutti toukokuun lopussa Ateneumin taidemuseon tiloista Kaapelitehtaalle ja siirtyi hallinnollisesti Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry:n alaisuuteen 1.8.2013.

Vuonna 2013 henkilöstössä tapahtui muutoksia syksyllä, sillä moninaisuusasiantuntija jäi syksyllä 2013 isyys- ja vuorotteluvapaalle, ja palveluun palkattiin hänelle sijainen.

Kulttuurikaikille -palvelu oli mukana järjestämässä ja suunnittelemassa viittä seminaaria ja kahdeksaa keskustelutilaisuutta ja muuta tapahtumaa. Järjestetyt tilaisuudet liittyivät muun muassa teattereiden saavutettavuuteen, muistiorganisaatioiden moninaisuuteen, muunkielisten kirjailijoiden työllistymismahdollisuuksiin ja moninaisuuteen kuvakirjoissa.

Vuoden aikana julkaistiin yksi uusi opas. *Teatteria kaikille! Opas teattereille saavutettavaan toimintaan* tuotettiin yhteistyössä Suomen Teatterit ry:n kanssa ja se julkaistiin suomeksi ja ruotsiksi. Lisäksi aiemmin julkaistu *Viestintää kaikille – Saavutettavan viestinnän opas kulttuuritoimijoille* julkaistiin päivitettyinä versiona. Kulttuurikaikille -palvelu julkaisi verkkosivuillaan myös artikkelit liittyen festivaalien saavutettavuuteen ja teatteriesitysten kuvailutulkaukseen. Lisäksi palvelun työntekijät kirjoittivat useita artikkeleita muiden toimijoiden julkaisuihin.

Palvelu valmisteli taloudelliseen saavutettavuuteen liittyvää hankettaan. Lisäksi oltiin mukana pienimuotoisessa eurooppalaisessa oppimiskumppanuushankkeessa Culture – Inclusion – Participation.

Palvelu kartoitti yhteistyössä Kynnys ry:n arkkitehtien kanssa Suomalaisen kirjan museo Pukstaavin saavutettavuutta.

Palvelun työntekijät luennoivat ja pitivät esitelmiä eri toimijoiden järjestämässä tilaisuuksissa. Palvelu teki yhteistyötä eri toimijoiden kanssa ja oli mukana useissa

työryhmissä ja verkostoissa. Palvelu konsultoi useita toimijoita mm. saavutettavuustietojen kertomisesta viestinnässä, saavutettavuussuunnitelman laatimisessa, sekä hankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Kulttuuria kaikille -palvelun työntekijöitä oli mukana Valtion taidemuseon Kaikkien taidemuseo -strategian seurantar ryhmässä, ja vuoden aikana tuotettiin kaksi seurantaraporttia strategiaan liittyen.

Lisäksi Kulttuuria kaikille -palvelu tiedotti aktiivisesti kulttuurialan saavutettavuuteen ja moninaisuuteen liittyvistä uutisista sähköpostilistallaan, verkkosivuillaan ja Facebook-sivullaan.

Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry:n ensimmäinen hallitus. Vasemmalta oikealle: Kimmo Levä, Maaria Kuukorento, Kristiina Kontiainen, Anu Laitila, Aila Sauramo, Tarja Halonen, Tommi Saarikivi. Kuvasta puuttuu Kai Amberla. Kuva: Pirjo Aalto.

1. Hallinto

Kulttuuria kaikille -palvelu oli vuodesta 2003 heinäkuuhun 2013 saakka osa Valtion taidemuseon Kehittäminen ja yhteiskuntasuhteet -yksikkö Kehyksen toimintaa ja siirtyi 1.8. alkaen Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry:n alaisuuteen. Kulttuuria kaikille -palvelun talouden perusta on opetus- ja kulttuuriministeriön tuki, jota Valtion taidemuseo on yhteistyössä Suomen museoliiton kanssa hakenut ministeriöstä huhtikuusta 2006 lähtien kalenterivuosittain.

Vuonna 2013 jatkettiin hallintouudistusta, jossa Kulttuuria kaikille -palvelu irtautui Valtion taidemuseon yhteydestä. Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry:n perustamiskokous pidettiin joulukuussa 2012 ja yhdistys rekisteröitiin 25.4.2013. Kulttuuria kaikille -palvelu siirrettiin hallinnollisesti yhdistyksen alaisuuteen 1.8.2013.

Yhdistyksen tarkoituksena on edistää ja tukea taiteen, kulttuurin ja taide- ja kulttuuripalvelujen saavutettavuutta ja moninaisuutta siten, että erilaiset yleisöt, kokemukset ja vähemmistökulttuurit tulevat huomioituiksi. Yhdistyksen perustajajäsenet ovat Finland Festivals ry, Lukukeskus ry, Suomen kirjastoseura ry, Suomen museoliitto ry, Suomen Sinfoniaorkesterit ry, Suomen Teatterit ry ja Teatterikeskus ry. Kulttuuria kaikille -palvelun toimintaa jatkossakin tukee opetus- ja kulttuuriministeriö.

Kulttuuria kaikille -palvelu siirtyi myös uusiin toimitiloihin: toukokuun lopussa toimisto muutti Ateneumin taidemuseosta Kaapelitehtaan kulttuurikeskukseen.

Yhdistyksen hallitus

Vuonna 2013 Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry:n puheenjohtaja oli presidentti Tarja Halonen ja varapuheenjohtajana Kimmo Levä (Suomen museoliitto ry). Muut hallituksen jäsenet olivat Kai Amberla (Finland Festivals ry), Anu Laitila (Lukukeskus ry), Kristiina Kontiainen (Suomen kirjastoseura ry), Maaria Kuukorento (Teatterikeskus ry), Tommi Saarikivi (Suomen Teatterit ry) ja Aila Sauramo (Suomen Sinfoniaorkesterit ry). Lukukeskuksen toiminnanjohtaja Anu Laitilan sijaisena toimiva Tomi Purovaara osallistui hallituksen kokouksiin Laitilan sijaan 19.4.2013 alkaen.

Hallitus valittiin 17.1. ja se kokoontui vuonna 2013 viisi kertaa.

Talous

Opetus- ja kulttuuriministeriö on vuodesta 2003 alkaen ollut Kulttuuria kaikille -palvelun toiminnan pääasiallinen rahoittaja. Vuonna 2013 ministeriön tuki palvelun toiminnalle oli 235 000 euroa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tuen lisäksi Kulttuuria kaikille -palvelu on rahoittanut toimintaansa maksullisilla asiantuntijapalveluilla sekä palkkioilla. Vuonna 2013 palvelulle maksettiin 9554 euroa palkkioita, matkakuluja ja työkorvauksia. Kulttuuria kaikille keräsi myös 3171 euroa vuokraamalla osan tiloistaan alivuokralaisille. Palkkioilla ja vuokratuloilla katettiin organisaatiomuutoksen vuoksi syntyneitä uusia kuluja.

Kulttuuria kaikille -palvelulle myönnettiin vuonna 2013 1000 euron stipendi Eugène, Elisabeth och Birgit Nygréns säätiöltä teatteriseminaarin järjestämiseen 2014 sekä 5000 euron erityisavustus opetus- ja kulttuuriministeriöltä ”Kulttuuria kaikille -palvelun vaikuttavuuden mittarit” -hankkeelle 2014.

Vuonna 2013 osallistuttiin Euroopan Unionin Elinikäisen oppiminen -ohjelman aikuiskoulutuksen Grundtvig-ohjelman rahoittamaan oppimiskumppanuuteen hankkeessa ”Culture - Inclusion – Participation” (2012–2014). Hankerahoitus (kokonaisrahoitus kolmelle vuodelle on 11 000 euroa) kattaa hankkeen kautta tehdyt liikkuvuudet sekä 19.–22.11.2013 Helsingissä järjestetyn hanketapaamisen kulut.

Henkilöstö

Vuonna 2013 Kulttuuria kaikille -palvelussa työskenteli neljä henkilöä asiantuntijana ja yksi suunnittelijana. Henkilöstön nimikkeet vaihdettiin organisaatiomuutoksen yhteydessä ja työsuhteet muutettiin toistaiseksi voimassa oleviksi. Alla on palvelun henkilökunta ja 1.8.2013 voimaan tulleet nimikkeet:

- Toiminnanjohtaja Rita Paqvalén
- Erityisasiantuntija Sari Salovaara (lyhennetty työaika 48 %)
- Moninaisuusasiantuntija Ahmed Al-Nawas (lyhennetty työaika alkuvuodesta 50 %, vuorotteluvapaalla 1.9. alkaen ja hänen sijaisenaan siitä lähtien Petr Potchinctchikov)
- Saavutettavuusasiantuntija Aura Linnapuomi
- Suunnittelija Outi Salonlahti (o.s. Salo, 1.1.–31.7.2013 työaika 60 %, 1.8.–31.12.2013 työaika 100 %)
- Moninaisuusasiantuntijan sijainen Petr Potchinctchikov 1.9.2013 alkaen (työaika 80 %)

Tämän lisäksi on maksettu palkkioita kahdelle henkilölle oppaan työstämisestä ja blogikirjoituksista. Sini Kaartinen työsti tapahtumajärjestäjille suunnattua saavutettavuusopasta osana opinnäytetyötään Humanistiselle ammattikorkeakoululle. Kulttuuria kaikille -palvelun blogiin tilattiin kirjoituksia Antti Hanhisuannolta.

2. Järjestetyt tilaisuudet

Seminaarit

Palvelu osallistui Kuuloliiton koordinoimassa Näyttämötaide saavutettavaksi -hankkeessa (2011–2013) järjestetyn seminaarin suunnitteluun ja toteutukseen. *Näyttämötaide saavutettavaksi* -seminaari järjestettiin Klockrike-teatterissa 21.1.2013. Aura Linnapuomi toimi seminaarin juontajana. Seminaariin osallistuivat myös Sari Salovaara ja Outi Salonlahti.

Kulttuuria kaikille -palvelu osallistui Valtion taidemuseon Kehittäminen ja yhteiskuntasuhteet Kehys -yksikön ja Museoviraston järjestämien teemapäivien, *Oikeus kokoelmiin!* (7.-8.2.2013), suunnitteluun ja järjestelyihin. Teemapäivien aikana keskusteltiin mm. miten vähemmistöjen historiaa ja näkökulmia voidaan huomioida kokoelmatyössä. Rita Paqvalén toimi paneelivetäjänä. Lisäksi Paqvalén sekä Aura Linnapuomi toimivat pyöreiden pöytien vetäjinä ja Outi Salonlahti pyöreän pöydän sihteerinä. Koko henkilöstö osallistui Teemapäiviin.

Palvelu järjesti 26.6.2013 yhteistyössä Sateenkaariperheet ry:n ja Annantalon kanssa *Kuvakirjan moninaisuus* -seminaarin ja siihen liittyvät kuvitustyöpajat ja kirjoitusklinikan. Kaksikielinen tilaisuus oli suunnattu kuvittajille, kirjailijoille, kustannusalalla toimiville tai lasten kirjallisuudesta kiinnostuneille ja oli osana Helsinki Pride -festivaalia. Tilaisuuden puhujina ja työpajan vetäjinä oli lastenkirjallisuudentutkija Mia Österlund, perhetutkija Anna Moring, kuvittajat Katriina Rosavaara ja Linda Bondestam sekä kirjailijat Minna Lindeberg, Tiia Aarnipuu ja Leena Virtanen. Rita Paqvalén toimi tilaisuudessa paneelivetäjänä.

Palvelu järjesti yhteistyössä Suomen Teatterit ry:n kanssa seminaarin *Kenelle teatteria tehdään vuonna 2030? Keskustelua moninaisuudesta, saavutettavuudesta ja tulevaisuuden teatterin haasteista* Tampereen Teatterikesässä, Tampereen pääkirjasto Metsossa 9.8.2013. Rita Paqvalén toimi paneelinvetäjänä. Alustukset pitivät Taideyliopiston rehtori Tiina Rosenberg ja opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuriasiainneuvos Marjo Mäenpää. Paneelissa keskustelemassa olivat em. lisäksi Teatterikeskus ry:n toiminnanjohtaja Maaria Kuukorento, Näkövammaisten kulttuuripalvelun hallituksen puheenjohtaja Eija-Liisa Markkula, Taideyliopiston Teatterikorkeakoulun opetusteatterin johtaja Jyri Pulkkinen, Turun kaupunginteatterin johtaja Raija-Liisa Seilo ja Tampereen kaupungin vs. esteettömyysasiamies Amu Urhonen. Aura Linnapuomi ja Sari Salovaara osallistuivat seminaariin.

Kulttuuria kaikille -palvelu järjesti 16.–17.8.2013 Tampereen Työväenmuseo Werstaan sekä British Councilin kanssa museo- ja arkistoväelle kansainvälisen seminaarin *Queering the Memory Institutions*. Puhujina olivat mm. Richard Parkinson (British Museum, Englanti), Ingrid Svensson (Kungliga biblioteket, Ruotsi), Kalle Kallio ja Teemu Ahola

(Työväenmuseo Werstas), Jaana Kilkki (Kansallisarkisto) ja Tuula Juvonen (Tampereen yliopisto). Rita Paqvalén luennoi seminaarissa otsikolla ”Finnish National Gallery goes Queer” ja veti yhdessä Ulla Rohusen kanssa workshopin ”How can you queer the collections?”. Aura Linnapuomi ja Outi Salonlahti osallistuivat seminaariin.

Keskustelutilaisuudet ja muut tapahtumat

Kulttuuria kaikille -palvelu järjesti yhdessä Suomen Teatterit ry:n kanssa keväällä 2013 kaksi keskustelutilaisuutta *Teatteria kaikille!* -oppaan jalkauttamiseksi. Molemmat olivat kutsutilaisuuksia:

- Keskustelutilaisuus tavoista ja keinoista edistää teatterialan saavutettavuutta ja moninaisuutta, Ateneumin taidemuseo, Helsinki 15.2. Palvelun työntekijät alustivat tilaisuudessa, ja lisäksi tilaisuudessa oli työpajaosio sekä vapaata keskustelua saavutettavuus- ja moninaisuustyön tavoitteista, haasteista, keinoista ja vastuutahoista. Tilaisuudessa olivat läsnä Suomen Teatterit ry:stä lida Turpeinen, Tommi Saarikivi ja Taija Kyheröinen, Teatterikeskus ry:stä Maaria Kuukorento, Kansallisteatterista Pirjo Virtanen, Labbet ry:stä Anna Simberg, Teatteri Viiruksesta Matilda Sundström ja DuvTeaternista Sanna Huldén.
- Keskustelutilaisuus Taideyliopiston Teatterikorkeakoulun mahdollisuuksista edistää saavutettavuutta, esteettömyyttä ja moninaisuutta teatterialalla, Teatterikorkeakoulu, Helsinki 18.4. Tilaisuudessa olivat läsnä Teatterikorkeakoulusta dekaani Paula Tuovinen, tiedottaja Jaana Forsström, ruotsinkielisen näyttelijätyön professori Dick Idman ja Opetusteatterin johtaja Jyri Pulkkinen.

Kulttuuria kaikille -palvelu oli mukana järjestämässä lastenkulttuuritapahtumaa *Lägg näsan i blöt! Sinnesfest för alla barn*, jossa oli erityisesti huomioitu saavutettavuutta aistien kautta. Annantalon juhlaan 6.4.2013 osallistui 850 henkilöä ja Kulttuuria kaikille -palvelu konsultoi tapahtuman koordinaattoria tilan saavutettavuus- ja esteettömyystiedottamisesta, maksoi osan tulkkauspalveluista sekä järjesti moninaisuutta huomioivan satutuokion.

Kulttuuria kaikille -palvelu osallistui Helsingissä 7.9. Selkokeskuksen koordinoiman YK:n lukutaitopäivän *Jokaisella on oikeus lukea* -tapahtuman järjestelyihin. Päivän vietolla halutaan korostaa sitä, että lukeminen on ihmisoikeus, joka mahdollistaa yksilön kehityksen, kouluttautumisen ja täyden kapasiteetin hyödyntämisen. Sari Salovaara haastatteli tilaisuudessa Kynnys ry:n toiminnanjohtaja Kalle Könkkölää lukemisen edellytyksistä vammaisten ihmisten kannalta. Aura Linnapuomi, Sari Salovaara ja Rita Paqvalén päivystivät Kulttuuria kaikille -palvelun näyttelypöydän ääressä.

Kulttuuria kaikille -palvelu oli mukana järjestämässä 18.9. ARSPRO taiteilija-tuottajatapaamista yhteistyössä Taiteen edistämiskeskuksen, Humanistisen ammattikorkeakoulun, Taikalamppu-verkoston, Helsingin kulttuurikeskuksen sekä Vantaan

kulttuurituotannon yksikön kanssa. Tapahtuma oli osa Helsinki Region Welcome Weeksin ohjelmaa ja se järjestettiin Annantalossa, Helsingissä. Taiteilija-tuottajatapaamisen tarkoituksena oli tarjota muunkielisille sekä moninaisuutta työssään esiin tuoville taiteilijoille ja tuottajille mahdollisuus kohdata. Tapahtumassa taiteilijat tarjosivat ohjelmaehdotuksia kulttuurikeskuksiin ja -tapahtumiin tanssin, musiikin, teatterin, sirkuksen tai muiden esittävien taiteiden alueelta.

Kulttuuria kaikille -palvelu järjesti marraskuussa kaksi keskustelutilaisuutta (5.11. ja 6.11.) otsikolla *Minäkin olen suomalainen kirjailija*, jossa keskusteltiin muunkielisten kirjailijoiden työskentelymahdollisuuksista Suomessa. Ensimmäiseen tilaisuuteen kutsuttiin kirjallisuuskentän edustajia ja toiseen, jota järjestettiin yhteistyössä Taiteen edistämiskeskuksen kanssa, kutsuttiin säätiöiden ja rahoittajien edustajia. Molemmat olivat kutsutilaisuuksia ja niihin osallistui myös muunkielisiä kirjailijoita. Joulukuussa järjestettiin myös yleinen keskustelutilaisuus ja runoilta yhteistyössä siirtolaistaustaisten kirjailijoiden Runokohtauksia-hankkeen kanssa. Rita Paqvalén toimi kaikissa tilaisuuksissa puheenjohtajana.

Kulttuuria kaikille -palvelun kymmenvuotisjuhla

Kulttuuria kaikille -palvelu täytti kymmenen vuotta vuonna 2013, ja samalla aloitettiin uusi vaihe Kaapelitehtaalla, uuden yhdistyksen alaisena. Kuluneiden vuosien ja uuden alun kunniaksi järjestettiin kymmenvuotisjuhla 19.9.2013 Kaapelitehtaan Turbiinialissa.

Juhlassa esiintyivät Teatteri Totti ja runoilija Roxana Crisologo. Juhlapuheet esittivät presidentti Tarja Halonen ja Katriina Rosavaara. Lisäksi Umayya Abu-Hanna lähetti tervehdyksensä, ja Marjatta Levanto, Erica Othman sekä Kalle Könkkölä kertoivat Kulttuuria kaikille -palvelun alkutaipaleesta. Tilaisuudessa oli aikaa myös vapaalle sanalle, jonka aikana kuultiin erilaisia onnentoivotuksia ja lyhyitä katsauksia palvelun historiaan. Tilaisuuden tarjoilut tilattiin Helsingin Työttömät HeTy ry:ltä.

Katriina Rosavaaran ja Umayya Abu-Hannan puheet julkaistiin Kulttuuria kaikille -palvelun verkkosivuilla, ja ne ovat luettavissa osoitteessa http://kulttuuriakaikille.fi/moninaisuus_artikkelit

3. Hankkeet

Palvelu työsti syksyllä suunnitelmia liittyen taloudellisesti heikommassa asemassa olevien henkilöiden osallistumismahdollisuuksien edistämiseen. Laadittiin työsuunnitelma mahdolliselle vuonna 2014 alkavalle hankkeelle ”Kulttuurielämys on perusoikeus!”. Mahdollisen hankkeen tarkoituksena on luoda Suomeen valtakunnallinen ja pysyvä toimintatapa, jonka ansiosta taloudellisesti heikommassa asemassa olevat henkilöt voivat käyttää kulttuuripalveluja maksutta tai lähes maksutta. Palvelu kävi lokakuussa

keskustelemassa hankkeesta ja sen teemoista sekä mahdollisista yhteistyömahdollisuuksista Helsingin kulttuurijohtajan Veikko Kunnaksen sekä osastopäällikkö Pajju Tyrväinen kanssa. Palvelu järjesti lokakuussa tapaamisen aiheesta myös Kulttuuripoliittisen tutkimuksen edistämissätiö Cuporen kanssa. Keväällä palvelu tapasi hankkeen teemojen tiimoilta Suomen köyhyyden ja syrjäytymisen vastaisen verkoston EAPN-Finin edustajan.

Keväällä palvelu toteutti vapaamuotoisen sähköpostikyselyn kulttuuritoimijoiden yhteistyöstä ja toimintamalleista sosiaalialan organisaatioiden kanssa. Kyselyssä pyrittiin keräämään tietoa erityisesti vaikeassa elämäntilanteessa kuten heikommassa taloudellisessa tilanteessa tai syrjäytymisuhan alla olevien ihmisten osallistumismahdollisuuksien edistämisestä. Kysely lähetettiin eri kanavia pitkin suomalaisille kulttuurifestivaaleille, museoille, teattereille, orkestereille ja kirjastoille sekä tanssi-, elokuva-, ja sirkusalalle. Kyselyyn vastasi yhteensä 58 toimijaa. Kyselyvastauksia hyödynnettiin mm. kulttuuritapahtumille suunnatun saavutettavuusoppaan työstämisessä, Culture – Inclusion – Participation -hankkeen Suomen vierailun suunnittelussa sekä Kulttuurielämys on perusoikeus! -hankkeen suunnittelussa.

4. Asiantuntijatoiminta

Kulttuuria kaikille -palvelu on kulttuuritoimijoiden käytettävissä taiteen ja kulttuurin saavutettavuuteen ja moninaisuuteen liittyvissä kysymyksissä. Se osallistuu kehittämistyöhön erilaisissa hankkeissa ja tukee kulttuurihallintoa alansa kysymyksissä.

Palvelu jakaa tietoa hyvistä käytännöistä, tietomateriaaleista, kontakteista, yhteistyötahoista ja kouluttajista. Lisäksi palvelu neuvoo kartoitusten ja suunnitelmien tekemisessä, rahoitusmahdollisuuksissa, ja opinnäytetöihin liittyvistä kysymyksistä. Kysymyksiä palvelulle tulee kulttuuripalvelujen tuottajilta, oppilaitoksilta, eri alojen opiskelijoilta, kansalaisjärjestöistä ja kuntien sekä valtion hallinnolta, myös yrityksistä sekä toimittajilta. Osa kysymyksistä tulee kansainvälisiltä toimijoilta.

Esimerkkejä hankkeista, joita Kulttuuria kaikille -palvelu on vuonna 2013 konsultoinut ja tukenut:

- Konsultoinut Humanistisen ammattikorkeakoulun opiskelijaa teattereiden yleisötyötä koskevan opinnäytteen suunnittelussa liittyen yleisötyön ja saavutettavuuden väliseen suhteeseen.
- Konsultoinut Alvar Aalto -museota näkövammaisille suunnattujen opastuksien kehittämisessä.
- Konsultoinut Suomen Teatterit ry:n verkkosivujen saavutettavuusosion sisällön suunnittelua ja Kansalaisopistot.fi -verkkopalvelua liittyen verkkopalvelun esteettömyyden suunnitteluun ja testaamiseen.

- Konsultoinut Klockrike-teatteria, Annantaloa ja Luonnontieteellistä museota organisaatioiden saavutettavuustietojen laatimisesta ja esittämisestä esimerkiksi ko. organisaatioiden verkkosivuilla verkkosivuilla.
- Konsultoinut Suomen Mielenterveysseuraa liittyen toukokuussa 2014 järjestettävän Hyvää mieltä kulttuurista -teemaviikon suunnitteluun sekä Esteetön taide ja kulttuuri -yhdistystä Etkua liittyen mm. esteettömiin ja vammaispoliittista taidetta tarjoaviin kansainvälisiin kulttuuritapahtumiin
- Konsultoinut Kuuloliittoa elokuvien tekstittämisen edistämisen keinojen suunnittelussa.
- Konsultoinut Valtiovarainministeriötä liittyen saavutettavuusdirektiivin asiantuntijaryhmän kokoamiseen sähköisten julkisten palvelujen saavutettavuuden osalta.
- Konsultoinut Englannissa toimivaa kosketeltavien mallien parissa työskentelevää kuvanveistäjää suomalaisista taide- ja kulttuuriperintöalan kontakteista.
- Konsultoinut Porin kaupungin kulttuuritoimea kulttuuritoimen saavutettavuussuunnitelman laatimisessa ja suunnitellut ja vetänyt Porin kaupunginkirjastossa 8.10. työpajan, jolla saavutettavuussuunnitelman työstäminen aloitettiin. Työpajassa käsiteltiin myös moninaisuuskysymyksiä.
- Konsultoinut Suomen Unicefia liittyen Unicefin Mukana-kampanjan (marraskuu 2013-huhtikuu 2014) verkkosivuston sisällön suunnitteluun. Kampanjan tavoitteena on edistää vammaisten lasten mahdollisuuksia osallistua harrastus- ja vapaa-ajantoimintaan. Aura Linnapuomi pyydettiin kampanjaan kulttuuri- ja taidetoiminnan esteettömyyden ja saavutettavuuden asiantuntijaksi, Sari Salovaara rakennetun ympäristön esteettömyyden asiantuntijaksi ja Outi Salonlahti viestinnän saavutettavuuden asiantuntijaksi. Em. työntekijöiden yhteystiedot ovat esillä kampanjan verkkosivuilla.
- Kommentoinut Teatterikeskuksen ”Teatteri liikkeessä ja lähellä – suomalaisen teatterin kehittämisohjelma 2013” -julkaisun sisältöluonnosta.
- Konsultoinut Turun ammattikorkeakoulua koulun saavutettavuushankkeen suunnittelussa.
- Konsultoinut Espoon vieroitushoitoyksikköä Emppua yksikön asiakkaiden harrastetoiminta- ja kulttuuriosallistumismahdollisuuksista sekä yksikön yhteistyömahdollisuuksista kulttuuripalvelujen tarjoajien kanssa.
- Konsultoinut Terveiden ja hyvinvoinnin laitosta Vammaispalvelujen käsikirjan Lapset & perheet -osion kirjoittamisessa.
- Konsultoinut useita tahoja saavutettavuuteen liittyvien hankesuunnitelmien tekemisessä kun avustusten hakeminen on ollut ajankohtaista.

Työryhmät ja yhteistyöverkostot

Ahmed Al-Nawas ja varajäsenenä Sari Salovaara osallistuivat Selkokeskuksen neuvottelukunnan työskentelyyn. Syyskaudella neuvottelukunnassa jatkoivat Petr Potchinchtchikov ja Sari Salovaara. Lisäksi Sari Salovaara on Selkokeskuksen selkoasiantuntijoiden verkoston jäsen.

Näkövammaisten kulttuuripalvelun kuvailutulkaustoimikunnan jäsenenä toimi Aura Linnapuomi ja varajäsenenä Sari Salovaara. Aura Linnapuomi toimi Näkövammaisten kulttuuripalvelun kulttuurin kuluttaja -toimikunnan asiantuntijajäsenenä. Aura Linnapuomi oli Kuuloliiton koordinoiman Näyttämötaide saavutettavaksi (2011–2013) hankkeen ohjausryhmän jäsen.

Rita Paqvalén, Ahmed Al-Nawas, Aura Linnapuomi ja Outi Salonlahti kuuluivat Valtion taidemuseon Kaikkien taidemuseo -strategian seurantatyöryhmään heinäkuun loppuun asti.

Rita Paqvalén ja Aura Linnapuomi osallistuivat 2013 ruotsinkieliseen saavutettavan teatterin verkoston (Nätverket för tillgänglighet på teatern) toimintaan. Verkosto järjestää helmikuussa 2014 seminaarin saavutettavuudesta teatterin taiteellisena strategiana.

Palvelu on jatkanut 2012 alkanutta yhteistyötä ruotsinkielisessä saavutettavan ja moninaisen lastenkulttuurin työryhmässä, joka järjestää kerran vuodessa esteetöntä ja moniaistista lastenkulttuuritapahtumaa kaikille lapsille.

Kulttuuria kaikille -palvelu aloitti yhteistyön Sateenkaariperheet ry:n kanssa, jonka tarkoitus on edistää perhemuotojen moninaisuutta huomioivia kuvakirjojen tuottamista.

Kulttuuria kaikille -palvelu, Lukukeskus ry ja siirtolaistaustaisten kirjailijoiden Sivuväli -hanke aloitti keväällä yhteistyön muunkielisten kirjailijoiden tukemiseksi.

Kulttuuria kaikille -palvelu perusti syksyllä 2013 moninaisuustyöryhmän toimintansa tueksi. Työryhmään kutsuttiin edustajia Lukukeskuksesta, opetus- ja kulttuuriministeriöstä, Taiteen edistämiskeskuksesta, Cuporesta, Helsingin kulttuurikeskuksesta (Stoa ja kulttuurikeskus Caisa) ja Helinä Rautavaaran museosta.

Kulttuuria kaikille -palvelu kuuluu myös Suomen Design for all -verkostoon sekä Terveysttä kulttuurista -verkostoon.

Saavutettavuuskartoitukset

Kulttuuria kaikille -palvelulta tilatuissa saavutettavuuskartoituksissa tarkastellaan kulttuurikohteen toimivuutta kaikkien kävijöiden/asiakkaiden (mahdollisesti myös henkilökunnan) kannalta, mutta erityisesti siten, että toimintarajoitteisten ihmisten

osallistuminen mahdollistuisi. Kartoituksen tilaajalle luovutettavassa raportissa tehdään kehittämissuhteita koskien viestintää, palveluja ja rakennettua ympäristöä.

Vuonna 2013 kartoitettiin yhteistyössä Kynnys ry:n arkkitehtien kanssa Suomalaisen kirjan museo Pukstaavi. Kulttuuria kaikille -palvelu vastasi Sastamalassa sijaitsevan museon arvioinnista strategisen työskentelyn, viestinnän ja palvelujen saavutettavuuden osalta.

Vuonna 2013 Kulttuuria kaikille -palvelu käynnisti keskustelun Suomessa tehtävien esteettömyyskartoitusten laajentamisesta koskemaan palveluja ja viestintää. Pohjustettiin pilottihanketta, jossa kolme eri toimijaa tekisi kartoituksen yhdessä siten, että Kulttuuria kaikille -palvelu siirtää osaamistaan muille kentällä toimiville esteettömyyskartoittajille.

Kouluttaminen, esitelmät ja puheenvuorot

Kulttuuria kaikille -palvelun henkilökunta on palvelun itse sekä yhteistyössä muiden kanssa järjestämiensä tilaisuuksien lisäksi kouluttanut ja luennoinut myös seuraavissa tilaisuuksissa.

Rita Paqvalén luennoi seuraavissa tilaisuuksissa:

- Integration through culture, luento: "Culture – for whom?", Svenska Teatern, Helsinki 6.5.
- Kulttuurin Kaukametsä, esitelmä: "Kenelle kulttuuripalveluja tuotetaan? Normikriittisen saavutettavan kulttuuripolitiikan aakkoset", Kajaani 5.9.
- Aalto university, The Museum Pedagogical course, luento: "Queering the collections", Helsinki 16.10.
- Culture – Inclusion – Participation -hankkeen Suomen vierailu, esitelmä yhdessä Aura Linnapuomin kanssa: "Funding possibilities and the Finnish cultural field", Helsingin Diakonissalaitos, Helsinki 19.11.
- Saavu!, esitelmä: "Kulttuurin saavutettavuus", Turun Taideakatemia, Tampere 28.11.

Sari Salovaara luennoi seuraavissa tilaisuuksissa:

- Estonian Academy of Music and Theatre Cultural Management MA programme. 19.4. Tallinna
- MATKa-pedagogiikka/Palmenia, 25.10. Helsinki
- Kulttuurialan kehittämisspäivät/HUMAK, 5.11. Helsinki
- Rakennetun ympäristön esteettömyyskartoittajien tapaaminen, 8.11. Tampere
- Culture – Inclusion – Participation -hankkeen Suomen vierailu, esitelmä yhdessä Outi Salonlahden kanssa: "The Cable Factory and Culture for All Service", Kaapelitehdas, Helsinki 21.11.

Ahmed Al-Nawas luennoi seuraavissa tilaisuuksissa:

- Amnesty Internationalin pakolaisten- ja siirtolaisten oikeuksia käsittelevän kampanjan suunnitteluseminaari. Luennon aiheena Julkinen tila ja taiteen harjoittaminen vastahegemonisena aktiivisuutena

Petr Potchinchtchikov luennoi seuraavissa tilaisuuksissa:

- 1. vuosikurssin kulttuurituottajaopiskelijoiden (Humanistinen ammattikorkeakoulu) tutustuminen Kulttuuria kaikille -palveluun, luento ”Kulttuuria kaikille?”, yhdessä Outi Salonlahden kanssa, 26.9.2013, Kulttuuria kaikille -palvelun toimisto, Helsinki
- Saavutettavan ja moninaisen kulttuurin Pori -työpaja, esitelmä yhdessä Aura Linnapuomin kanssa: ”Saavutettavan ja moninaisen kulttuurin Pori”, Porin kaupunginkirjasto, 8.10.
- MATKa-pedagogiikka/Palmenia, yhdessä Sari Salovaaran kanssa, 25.10. Helsinki

Aura Linnapuomi luennoi seuraavissa tilaisuuksissa:

- Finland Festivalin sääntömääräinen kevätkokous ja kevätseminaari, esitelmä: ”Elämyksiä kaikille – festivaalit, saavutettavuus ja moninaisuus”, Botta, Helsinki 15.4.
- 48. Valtakunnalliset orkesteripäivät, esitelmä: ”Elämyksiä kaikille – keinoja orkestereille saavutettavuuden ja moninaisuuden huomioimiseen”, Lappeenrannan kaupungintalo, Lappeenranta 21.4.
- Altistutaan asiakkaille! Museoiden johtamis- ja toimintamallit muutoksessa, paneelivetäjä: ”Kohti profiloituneita museoita”, Musiikkitalo, Helsinki 22.4.
- Accessible Arts and Culture starttifoorum, esitelmä: ”Culture for All Service”, Tampereen pääkirjasto, Tampere 27.9.
- Saavutettavan ja moninaisen kulttuurin Pori -työpaja, esitelmä yhdessä Petr Potchinchtchikovin kanssa: ”Saavutettavan ja moninaisen kulttuurin Pori”, Porin kaupunginkirjasto, 8.10.
- Culture – Inclusion – Participation -hankkeen Suomen vierailu, esitelmä yhdessä Rita Paqvalénin kanssa: ”Funding possibilities and the Finnish cultural field”, Helsingin Diakonissalaitos, Helsinki 19.11.

Outi Salonlahti luennoi seuraavissa tilaisuuksissa:

- 1. vuosikurssin kulttuurituottajaopiskelijoiden (Humanistinen ammattikorkeakoulu) tutustuminen Kulttuuria kaikille -palveluun, luento ”Kulttuuria kaikille?” yhdessä Petr Potchinchtchikovin kanssa 26.9.2013, Kulttuuria kaikille -palvelun toimisto, Helsinki
 - Luento ”Kuinka kehittää saavutettavuutta ja moninaisuutta?” Humanistisen ammattikorkeakoulun ”Tuottaja yhteiskunnallisena toimijana” -opintojaksolla, 8.10.2013, HUMAK Kauniainen
-

- Culture – Inclusion – Participation -hankkeen Suomen vierailu, esitelmä yhdessä Sari Salovaaran kanssa: ”The Cable Factory and Culture for All Service”, Kaapelitehdas, Helsinki 21.11.

Valtion taidemuseon kehittäminen

Kulttuuria kaikille -palvelu oli vielä heinäkuun loppuun asti osa Valtion taidemuseon Kehittäminen ja yhteiskuntasuhteet -yksikkö Kehyksen toimintaa ja osallistui suunnittelu- ja seuranta-asiakirjojen laadintaan ja tarpeen mukaan yksikön eri hankkeisiin.

Valtion taidemuseon saavutettavuus- ja diversiteettistrategian ”Kaikkien taidemuseo 2009–2013” seurantaa jatkettiin. Kulttuuria kaikille -palvelu keräsi vuodelle 2013 tehdyt strategiaan liittyvät suunnitelmat ja vuonna 2012 toteutetut toimenpiteet seurantalomakkeiden avulla keväällä. Vuoden 2011 ja 2012 toteutuneiden toimenpiteiden seurantaraportit sekä vuodelle 2013 tehtyjen suunnitelmien raportti valmistuivat; Outi Salonlahti vastasi seurantataulukoiden yhteenvedon työstämisestä.

Kulttuuria kaikille -palvelun työntekijät osallistuivat Valtion taidemuseon henkilöstön edustajista asetettuun Kaikkien taidemuseo -seurannan työryhmän työskentelyyn. Ryhmän tehtävä oli vuoteen 2013 asti paitsi seurata strategian toteutumista ja raportoida siitä, myös toimia yhteisfoorumina ajankohtaisille asioille.

Valtion taidemuseo lisäsi Taidekokoelmat -verkkopalveluunsa uuden reitin ”Queer-katse kokoelmiin - kokoelmien toisin lukeminen”, jossa museon kokoelmia lähestytään sukupuoleen ja seksuaalisuuteen liittyviä normeja kriittisesti kyseenalaistaen ja haastaen. Kulttuuria kaikille -palvelu oli mukana toteuttamassa reittiä. Reitin tilasivat ja ideoivat Rita Paqvalén ja Eija Liukkonen ja sen käsikirjoitti taidehistorioitsija ja Pro Artibuksen kuraattori Juha-Heikki Tihinen. Reitti julkaistiin suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

5. Julkaisut ja artikkelit

Omat julkaisut

Kulttuuria kaikille -palvelu ja Suomen teatterit ry julkaisivat alkuvuodesta 2013 yhteistyössä oppaan *Teatteria kaikille! Opas teattereille saavutettavaan toimintaan*. Opas käännettiin ruotsiksi ja julkaistiin nimellä *Teater för alla! En handbok i tillgänglig verksamhet för teatrar*. Opas julkaistiin sekä verkkojulkaisuna että painettuna kirjana molemmilla kielillä. Suomenkielisen version painosmäärä oli 300 kpl ja ruotsinkielisen 100 kpl. Opas lähetettiin mm. sekä kaikille Suomen Teatterit ry:n ja Teatterikeskuksen jäsenille että kaikille Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n jäsenille. Lisäksi siitä tiedotettiin ja sitä jaettiin erilaisissa teatterialan tilaisuuksissa ja tapaamisissa vuoden aikana. Vuoden lopussa Kulttuuria kaikille -palvelu

päivitti oppaan sisältöä joiltakin osin, ja otti oppaan suomenkielisestä versiosta 2. painoksen (painomäärä 200 kpl).

Lisäksi *Viestintää kaikille – Saavutettavan viestinnän opas kulttuuritoimijoille* -opas julkaistiin päivitettyinä versiona ja myös painettuna kirjana (painosmäärä 300 kpl) alkuvuodesta 2013. Opasta jaettiin vuoden aikana kulttuuritoimijoille ympäri Suomea: osa oppaista postitettiin kulttuuritoimijoille, sitä on tilattu erilaisiin organisaatioihin ja osa oli jaossa Kulttuuria kaikille -palvelun järjestämissä tilaisuuksissa ja pitämällä luennoilla.

Vuoden aikana ohjattiin ja työstettiin lisäksi saavutettavuusopasta kulttuuritapahtumille. Opas on osa Sini Kaartisen opinnäytetyötä Humanistiseen ammattikorkeakouluun ja Kulttuuria kaikille -palvelu julkaisee sen vuonna 2014.

Sari Salovaara ja Outi Salo (nyk. Salonlahti) haastattelivat kuvailutulkatun Kummituskekkerit-nukketeatteriesityksen tekijöitä ja kokijoita, ja kokosivat aiheesta artikkelin ”Kuvailutulkattua nukketeatteria Hevosenkengässä”. Artikkelin julkaistiin Kulttuuria kaikille -palvelun verkkosivuilla (http://www.kulttuuriakaikille.fi/saavutettavuus_esimerkit_ja_kokemukset_teatterit_ja_tanssi).

Outi Salonlahti tutustui kesällä 2013 Ruisrockin saavutettavuusprojektiin ja kirjoitti aiheesta artikkelin ”Esteetöntä festivaalielämää – Ruisrockin saavutettavuusratkaisut”. Artikkelin julkaistiin Kulttuuria kaikille -palvelun verkkosivuilla (<http://www.kulttuuriakaikille.fi/index.php?k=13631>).

Kulttuuria kaikille -palvelu hankki vuoden 2013 lopulla ISSN-julkaisusarjatunnuksen.

Artikkelit muiden julkaisuissa

- Ahmed Al-Nawas, ”Meikäläiset 2030 – semi-dystopinen skenaario agonismin hengessä”, 17.1.2013. <http://www.2030.fi/kirjoituksia/ahmed-al-nawas-meikalaiset-2030-semi-dystopinen-skenaario-agonismin-hengessa>
- Rita Paqvalén, ”Flerspråkig tvåspråkighet”, Ny Tid, 28.1.2013. <http://www.nytid.fi/2013/01/flersprakig-tvasprakighet/>
- Rita Paqvalén, ”Det öppna museet”, Ny Tid, 15.4.2013. <http://www.nytid.fi/2013/04/det-oppna-museet/>
- Rita Paqvalén ja Emmi Lahtinen, ”Millainen on unelmiemme kulttuurilaitos?” Helsinki Pride 2013 -lehti, 6/2013. http://issuu.com/helsinki-pride/docs/hp2013_issuu/50
- Rita Paqvalén, ”Queer-katse museoihin”, Helsinki Pride 2013 -lehti, 6/2013. http://issuu.com/helsinki-pride/docs/hp2013_issuu/51

- Rita Paqvalén, ”Kråksången”, Ny Tid, 9.9.2013.
<http://www.nytid.fi/2013/09/kraksangen/>
- Rita Paqvalén, pääkirjoitus, ”Kielelliset samanaikaisuudet suomalaisessa kirjallisuudessa”/ ”Språkliga samtidigheter i den finländska litteraturen”, Kiiltomato/Lysmasken, 4.11.2013. Suomeksi: <http://www.kiiltomato.net/kielelliset-samanaikaisuudet-suomalaisessa-kirjallisuudessa/>. Ruotsiksi: <http://www.kiiltomato.net/sprakliga-samtidigheter-i-den-finlandska-litteraturen/>
- Aura Linnapuomi, artikkeli ”Stagetext - malli teatteriesitysten kielensisäisen tekstityksen järjestämiseen”, 18.4.2013.
www.kuulokynnys.fi/kuulokynnys/viestinta/teatteritekstitys/

6. Viestintä

Keskeinen Kulttuuria kaikille -palvelun väline tiedon välittämisessä on verkkosivusto, www.kulttuuriakaikille.fi, sekä sähköpostilista, jolle voi rekisteröityä sivuston kautta jäseneksi. Sähköpostilistan jäsenet voivat lähettää listalle tiedotteita, kysymyksiä ja kutsuja. Lisäksi palvelu hyödyntää viestinnässään sosiaalista mediaa: Facebookia ja YouTubea.

Kulttuuria kaikille -verkkosivusto

Vuonna 2013 Kulttuuria kaikille -palvelun verkkosivuilla oli yhteensä 68 300 sivun katselua, kokonaiskävijämäärä oli 24 300 ja yksilöityjä kävijöitä oli 17 700. Lähes 90 % sivuston katseluista on peräisin Suomesta.

Vuonna 2013 uudistettiin sivuston monikulttuurisuus-osiota ja sen nimeksi vaihdettiin moninaisuus. Osiossa julkaistiin vuoden 2012 lopulla tilatut moninaisuuspuheenvuorot. Lisäksi verkkosivuston viittomakielisiä versioita päivitettiin. Suomalaisella viittomakielellä ja kansainvälisillä viittomilla julkaistiin uusi etusivu ja moninaisuus-osio. Myös selkokiehisen verkkosivuston moninaisuus-osio päivitettiin. Lisäksi Kulttuuria kaikille -palvelu käännätti symboleja viestintään -osion, joka julkaistiin englanniksi nimellä ”Symbols for communication” alkuvuodesta 2013 osoitteessa http://www.kulttuuriakaikille.fi/accessibility_symbols_for_communication.

Kulttuuria kaikille -palvelu jatkoi blogikirjoitusten julkaisemista taiteen ja kulttuurin saavutettavuuteen ja moninaisuuteen liittyen. Uusi verkkosivujen osana toimiva blogialusta julkaistiin 12.3. (aikaisemmin käytössä oli <http://kulttuuriakaikille.blogspot.com/>). Tammikuun alusta alkaen henkilökunta bloggasi säännöllisesti organisaatiomuutoksesta, muutosta sekä muista ajankohtaisista asioista, kuten seminaareista ja keskustelutilaisuudesta. Tämän lisäksi Kulttuuria kaikille -palvelu tilasi blogikirjoituksia Antti Hanhisuannolta, joka kirjoitti saavutettavasta sirkuksesta ja saavutettavuuden huomioimisesta taiteellisissa sisällöissä 6.3.–4.4.2013.

Uutta blogia oli vuonna 2013 luettu yhteensä noin 4670 kertaa sen julkaisun (12.3.) jälkeen.

Sähköpostilista ja asiantuntijaverkosto

Kulttuuria kaikille -palvelun sähköpostilistalla oli vuoden lopulla jäseniä noin 360. Listalla uutisoidaan ajankohtaisista kulttuurin saavutettavuuteen liittyvistä asioista. Listalla oli vuoden aikana liikennettä yhteensä 116 viestin verran. Kulttuuria kaikille -palvelun työntekijät lähettivät yhteensä 87 tiedotetta, kysymystä tai kommenttia listalle vuoden aikana. Suurin osa henkilökunnan lähettämistä viesteistä oli uutiskirjeitä, johon oli koottuna 2-4 tiedotetta samaan viestiin. Muut listan jäsenet lähettivät yhteensä 29 tiedotetta, kysymystä tai kommenttia listalle vuoden aikana. Ylivoimaisesti suurin osa listan jäsenistä on suomalaisia, osa on muista pohjoismaista sekä muualta Euroopasta.

Sosiaalinen media

Kulttuuria kaikille -palvelulle luotiin Facebook-sivu 14.10. Vuoden 2013 lopulla sivulla oli 432 tykkäystä. Sivulle linkitettiin lähes joka arkipäivä uutisia ja muuta tietoa.

Kulttuuria kaikille -palvelun suomalaisella viittomakielellä, suomenruotsalaisella viittomakielellä ja kansainvälisillä viittomilla tuotetut videot lisättiin YouTubeen syksyllä 2013.

7. Kansainvälinen toiminta

Kulttuuria kaikille -palvelu osallistuu kansainvälisiin verkostoihin ja yhteistyöhankkeisiin, joiden tavoitteena on taiteen ja kulttuurin saavutettavuuden lisääminen. Vuorovaikutus muualla Pohjoismaissa, Euroopassa sekä Yhdysvalloissa ja Aasiassa toimivien saavutettavuusasiantuntijoiden kanssa on säännöllistä.

Kulttuuria kaikille -palvelu ja Kehys jatkoivat mukanaoloaan norjalaisten toimijoiden vuonna 2010 käynnistämässä kolmevuotisessa yleisösuuhdehankkeessa. Hanketta koordinoi *Audiences Norway/Norsk publikumsutvikling*. Kolmas hankkeessa järjestetty konferenssi ”Engaging New Audiences. Bridging gaps, removing obstacles” oli Helsingissä 21.–23.8.2013. Rita Paqvalén oli mukana konferenssia ja sen ohjelmaa suunnittelevassa työryhmässä. Konferenssiin osallistui 237 henkilöä eri puolilta maailmaa.

Kulttuuria kaikille -palvelun monikulttuurisuusasiantuntija Ahmed Al-Nawas oli varaedustajana EU:n OMC – kulttuuridiversiteetti ja kulttuurien välinen vuoropuhelu – asiantuntijaryhmään. Asiantuntijatyhmän tarkoitus on kartoittaa toimintapolitiikkoja ja hyviä käytäntöjä sellaisten tilojen luomiseksi julkisiin taide- ja kulttuurilaitoksiin, joilla voidaan

edistää kulttuurien välistä ja eri sosiaaliryhmien välistä kanssakäymistä, korostamalla erityisesti kulttuuriperintöön liittyvää kulttuurienvälistä ulottuvuutta ja edistämällä taide- ja kulttuurikasvatusta ja monikulttuurisuustaitojen kehittämistä. Ryhmän toimintakausi on 2012–2013.

Iso-Britanniasta Kulttuuria kaikille -palvelun vieraina kävivät käsitetaiteilija Aidan Moesby sekä Angela Galvin, joka johtaa The Art House-nimistä esteetöntä taidekeskusta Wakefieldissä. Tapaamiseen Galvinin kanssa osallistui keskeisiä Suomessa residenssitoimintaa harjoittavia tahoja, British Councilin edustajia sekä vammaisorganisaatioista Kynnys ry ja Kulttuuriyhdistys Suomen EUCREA ry. Tapaamisessa sai alkunsa taiteilijaresidenssien esteettömyyttä käsittelevä seminaari, joka järjestetään maaliskuussa 2014.

Kansainväliset yhteistyöhankkeet

Kulttuuria kaikille -palvelu osallistui pienimuotoiseen Grundtvig -oppimiskumppanuuteen "Culture - Inclusion - Participation" (2013–2014). Hanketta rahoittaa aikuiskoulutuksen Grundtvig-ohjelma, joka on osa Euroopan unionin Elinikäisen oppimisen ohjelmaa. Hankkeessa on mukana viisi osallistujamaata ja kuusi organisaatiota. Suomesta on Kulttuuria kaikille -palvelun lisäksi mukana Helsingin Diakonissalaitos, Tanskasta Klaverfabrikken-kulttuurikeskus ja Belgiasta sosiaali- ja kulttuurialan yhteistyötä edistävä Article 27 -yhdistys. Ranskasta mukana on syrjäytymisen vastaisten toimijoiden kansallinen liitto Fédération Nationale des Associations d'Accueil et de Réinsertion Sociale (FNARS) ja Italiasta Toskanan alueen sosiaalialan toimijoiden liitto Coordinamento Toscano Comunità d'Accoglienza (CTCA).

Hankkeessa keskitytään sosiaali- ja kulttuurialan yhteistoimintamahdollisuuksiin, kulttuuripalvelujen saavutettavuuden edistämiseen vaikeassa elämäntilanteessa olevien henkilöiden kannalta sekä kulttuuritoimintaan osana sosiaalityötä. Tavoitteena on edistää vaikeassa tilanteessa olevien ihmisten osallistumista ja osallisuutta kulttuurielämään ja yhteiskuntaan.

Hankkeen ensimmäinen vierailu järjestettiin Tanskassa Hillerødin kaupungissa Klaverfabrikken-kulttuurikeskuksessa 21.–25.1. Vierailuun osallistuivat Paqvalen ja Linnapuomi. Vierailun aikana tutustuttiin Klaverfabriken-kulttuurikeskuksen toimintaan ja työstettiin hankekumppanien kanssa hankkeen yhteisiä teemoja. Hankkeen toinen kokoontuminen oli Etelä-Ranskassa neljässä eri kaupungissa 27.–29.6., ja siihen osallistui Salovaara, Salonlahti ja Linnapuomi. Vierailua isännöi ranskalainen syrjäytymisen vastaisten toimijoiden kansallinen liitto Fédération Nationale des Associations d'Accueil et de Réinsertion Sociale (FNARS) sekä sen alaiset toimijat. Hankkeen kolmas tapaaminen oli Helsingissä 19.–22.11. Kulttuuria kaikille -palvelu järjesti nelipäiväisen vierailun ohjelman yhdessä Helsingin Diakonissalaitoksen kanssa. Kansainvälisiä vieraita oli yhteensä 16 ja vierailun ohjelma ja järjestelyt saivat runsaasti hyvää palautetta.

Palvelun työntekijät kirjoittivat hankkeesta ja sen vierailuista yhteensä viisi blogitekstiä. Hankkeesta kerrotaan palvelun verkkosivuilla osiossa Palveluita tarjolla -> Hankkeet <http://kulttuuriakaikille.fi/index.php?k=13358>.

8. Näkyvyys mediassa

Kulttuuria kaikille -palvelu seuraa varsinkin verkossa julkaistuja artikkeleita ja uutisia, joissa palvelu mainitaan, vaikkakin mediaosumien seuranta on satunnaista. Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry:n perustamista koskeva uutinen julkaistiin ainakin *Demarin*, *Kansanuutisten*, *Turun Sanomien*, *Ilta-Sanomien* ja *Ilkan* verkkolehdistä sekä lisäksi Verkkouutiset-sivustolla sekä YLE:n viittomakielisissä TV-uutisissa.

Teatteria kaikille! -oppaan julkaisemisesta kirjoitettiin ainakin *Kajastus*-lehdessä, Pääkirjoitus ”Talven uumenista vapaaseen valoon”, Eija-Liisa Markkula, 1/2013; *Tukilinja*-lehdessä, ”Tekstitettyä teatteria?”, Iris Tenhunen, 2/2013; *Ny Tid*-lehdessä, ”Textning gör teater tillgänglig”, Sanna Huldén, 5/2013.

Kuvittaja-lehti teki jutun Kulttuuria kaikille -palvelun ja Sateenkaari perheet ry:n järjestämästä *Kuvakirjan moninaisuus* -seminaarista. (*Kuvittaja* 3–4/2013)

Kynnys ry:n puheenjohtaja Amu Urhonen kirjoitti Kenelle teatteria tehdään vuonna 2030? -seminaarista otsikolla ”Tulevaisuuden (esteetön?) teatteri” 9.8.2013 Kynnyksen blogissa.

Kulttuuria kaikille -palvelu mainittiin Sivistys.net -verkkosivuston artikkelissa ”Kulttuurikynnyksen madaltajat haluavat viestintä kuuluviin”, Markus Palmén, 14.10.

Haastattelut

Rita Paqvalénia haastateltiin kulttuurin saavutettavuudesta, ”Nya kulturlösningar på språng”, *Hufvudstadsbladet*, toimittaja Isabella Rothberg, 28.5.2013.

Aura Linnapuomia haastateltiin taloudellisesti heikommassa asemassa olevien henkilöiden mahdollisuuksista käyttää kulttuuripalveluja ilmaiseksi, ”Maksutonta kulttuuritarjontaa kosolti”, Yle Uutiset, toimittaja Santtu Natri, 1.12.2013, http://yle.fi/uutiset/maksutonta_kulttuuritarjontaa_kosolti/6958016

Aura Linnapuomia haastateltiin 3.12. Kulttuuria kaikille -palvelun verkkosivuston viittomakielisten videoiden suunnittelusta ja tilaamisesta, haastattelijana Finlandssvenska teckenspråkiga -yhdistyksen VisualBridge Nyland -projekti, haastattelumateriaali julkaistaan hankkeen verkkosivuilla vuonna 2014.

9. Kouluttautuminen

Kulttuuria kaikille -palvelun työntekijät osallistuvat asiantuntemuksen hankkimiseksi ja verkostojen ylläpitämiseksi seminaareihin ja koulutuksiin.

Valtion taidemuseon sisäisiä koulutuksia vuonna 2013 (koko henkilöstö osallistunut):

- Räättälöity Excel-kurssi 13.5.

Rita Paqvalén osallistui seuraaviin seminaareihin ja koulutuksiin:

- British Councilin 'Equality at the core of cultural services' -koulutus, 27.2. ja 6.3.2013. Hotel Scandic Simonkenttä, Helsinki
- Altistutaan asiakkaille! Museoiden johtamis- ja toimintamallit muutoksessa -seminaari, Musiikkitalo, Helsinki 22.4.2013
- Arts & Audiences -konferenssi, 22.–23.8.2013 Musiikkitalo, Helsinki
- Kirjasto kaikille! -seminaari 3.-4.10.2013, Iiris-keskus, Helsinki
- Ylempien toimihenkilöiden henkinen työsuojelu, Radisson Blue Royal, Helsinki 8.11.2013.
- Saavu!, Turun Taideakatemia, Tampere 28.11.2013

Sari Salovaara osallistui seuraaviin seminaareihin ja koulutuksiin:

- Arts and Audiences, 22.8. Helsinki
- Human Rights, Deafness and Development, 27.9. Helsinki

Ahmed Al-Nawas osallistui seuraaviin seminaareihin ja koulutuksiin:

- British Councilin 'Equality at the core of cultural services' -koulutus, 27.2. ja 6.3.2013. Hotel Scandic Simonkenttä, Helsinki
- Altistutaan asiakkaille! Museoiden johtamis- ja toimintamallit muutoksessa -seminaari, 22.4.2013, Musiikkitalo, Helsinki

Petr Potchinchchikov osallistui seuraaviin seminaareihin ja koulutuksiin:

- Arts & Audiences -konferenssi, Musiikkitalo, Helsinki 22.–23.8.
- Palvelutuottamisen koulutus (Järjestöhautomo), Helsinki, 05.09.
- "Toteutuvatko perus- ja ihmisoikeudet Suomessa?", 10.12., Tampereen yliopisto

Aura Linnapuomi osallistui seuraaviin seminaareihin ja koulutuksiin:

- Equality at the core of cultural services - Tools for planning, delivering and measuring equal services and products -työpaja, British Council, Hotel Scandic Simonkenttä, Helsinki 6.3.

- Nuoret tulevaisuutta rakentamassa – Seminaari nuorten syrjäytymistä ja syrjäyttämistä vastaan, Sinkka Keravan taidemuseo, Kerava 6.5.
- Conférence Européenne sur la creation artistique avec les publics sous main de justice, la Friche de Belle de Mai, Marseille 25.-26.6.
- Arts & Audiences -konferenssi, Musiikkitalo, Helsinki 22.–23.8.
- Tekstitys älypuhelimeen ja lavastuksen osana – demo saavutettavuuden uusista keinoista, Klockrike-teatteri, Helsinki 6.9.
- Kulttuuria harvassa, jokaisessa meissä – Harvaan asutun maaseudun kulttuuriseminaari ja KUULTO – Kuntien kulttuuritoiminnan kehittämishankkeen loppuseminaari, HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu, Helsinki 10.9.
- Kirjasto kaikille! -seminaari, Iiris-keskus, Helsinki 3.10.
- Identitet, styrka och utveckling – SAMS organisationsseminarium inom det sociala området, Hotel Scandic City, Tampere 23.–24.10.
- European Culture Forum, BOZAR Palais des Beaux-Arts, Brysseli 4.-5.11.
- Saavu! Seminaari kulttuurin ja taiteen saavutettavuudesta, Turun Taideakatemia, Turku 28.11.

Outi Salonlahti osallistui seuraaviin seminaareihin ja koulutuksiin

- Altistutaan asiakkaille! Museoiden johtamis- ja toimintamallit muutoksessa -seminaari, 22.4.2013, Musiikkitalo, Helsinki
- Arts & Audiences -konferenssi, 22.–23.8.2013 Musiikkitalo, Helsinki
- Elvyttävä kulttuuri -keskustelutilaisuus, 5.9.2013, Klockriketeatern, Helsinki
- Kirjasto kaikille! -seminaari 3.-4.10.2013, Iiris-keskus, Helsinki
- Osallistava asiakastyöpaja -fasilitointidemo 15.10.2013, Grape People, Kaapelitehdas, Helsinki
- Kulttuuri vaikuttaa! Vaikuttava sirkus -hankkeen ja Taikalamppu-verkoston juhlaseminaari 13.12.2013, Teatterimonttu, Tampereen yliopisto